Dosarul nr.2-14443/23
2-23101725-12-2-14072023-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

27 octombrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Caraman Adriana
Cu participarea
Interpretului Ghenciu Rodica, Rusu Elena, Grosu Victoria, Jitari Aliona

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva „Apă-Canal Chișinău” SA privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată,-

a constatat:

Argumentele participanților la proces

La 14 iulie 2023 ***** și ***** s-au adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva „Apă-Canal Chișinău” SA solicitând obligarea SA ”Apă-Canal Chișinău” să ofere un răspuns concret la toate 86 de întrebări din cererea adresată către SA ”Apă-Canal Chișinău” la 10.05.2023 și să le prezinte toată informația și documentația solicitată.

În susținerea acțiunii a indicat faptul că, la data de 01.11.2004 a fost încheiat contractul între ***** și SA ”Apă- Canal Chișinău” Nr. 35-810-62,63 ET de alimentare cu energie termică pentru încălzirea apartamentelor. Conform p.3.7 și p.8.4 a acestui contract SA ”Apă-Canal Chișinău” are obligația să le prezinte operativ informația solicitată de dânșii, ca de consumatori. Totuși, pârâtul nu-și execută pe deplin obligațiunile sale și nu le prezintă informația solicitată, astfel încălcind dreptul la acces liber la informație care este garantat de Legea nr.82 din 11.05.2000 privind accesul la informație și de contractul sus-menționat.

Menionează reclamanții că la data de 10.05.2023, ***** și *****, s-au adresat către SA”Apă- Canal Chișinău” cu o cerere, prin care au solicitat de la SA „Apa-Canal Chișinău” să le prezinte informația și documentația solicitată.

La data de 16.06.2023 au primit de la SA ”Apă-Canal Chișinău” o scrisoare recomandată cu răspunsul adresat numai lui *****, cu toate că cererea privind solicitarea informației a fost depusă și de către *****. Din acest fapt reiese că SA”Apă-Canal Chișinău” încălcind p.3.7 și p.8.4 a Contractului nr.35-810-62,63 ET a ignorat-o pe ***** și nu i-a prezentat nici un răspuns la întrebări formulate în cererea, nici informația solicitată prin cererea data.

Menționează că după ce a făcut cunoștință cu acest ”răspuns”, n-au găsit nici un răspuns la cele 86 de întrebări formulate în cerere.

Astfel, consideră că SA ”Apă-Cahal Chișinău” nu a executat obligațiunile sale prevăzute de p.3.7 și p.8.4 a contractului nr.35-810-62,63 ET și a încălcat dreptul la accesul, liber la informație prevăzut de Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanții au depus cerere de concretizare a acțiunii solicitând

- a constata că pârâtul SA „Apă-Canal Chișinău” a încălcat dreptul reclamanților la accesul liber la informație și a încălcat p.3.7 și p.8.4 din contractul nr. 35-810-62,63 ET.
- a constata că pârâtul SA „Apă-Canal Chișinău” nu le-a oferit răspuns la cele 86 de întrebări și nu a furnizat toate informațiile și documentele solicitate în cererea către SA „Apă-Canal Chișinău” din 10.05.2023.
- a obliga SA „Apă-Canal *****” să le dea un răspuns concret la toate cele 86 de întrebări și să le furnizeze toate informațiile și documentele solicitate în cererea către SA „Apă-Canal Chișinău” din 10.05.2023.
- a încasa de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul reclamanților prejudiciul moral în sumă de câte 5000 lei pentru fiecare pentru încălcarea dreptului de acces la informație, pentru încălcarea p.3.7 și p.8.4 din Contractul nr. 35- 810-62,63 ET și pentru neprezentarea informației și documentației solicitate.
- a încasa de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul reclamanților cheltuielile pentru traducerea cererii noastre din 10.05.2023 în sumă de 800 lei.

În susținerea acțiunii concretizată s-a menționat faptul că la data de 01.11.2004, între ***** și SA „Apă-Canal Chișinău” a fost încheiat Contractul nr. 35-810-62,63 ET de furnizare a energiei termice. În p.3.7 din Contract SA „Apă-Canal Chișinău” și-a luat obligațiune de a răspunde prompt la solicitări, iar în p.8.4 din acest Contract se menționează că locatarii care locuiesc împreună cu consumatorul ***** au toate drepturile în condițiile acestui Contract. Astfel, ***** are aceleași drepturi în temeiul prezentului Contract ca și *****.

La data de 10.05.2023, ***** și *****, s-au adresat la SA „Apă-Canal Chișinău” cu o cerere prin au solicitat informații și documente necesare pentru examinarea dosarului nr. 2-4807/19 la Judecătoria Centru.

Menționează că această idee de a le pune să pregătează în scris o listă de întrebări pentru SA „Apă-Canal Chișinău” a aparținut reprezentantului SA „Apă-Canal Chișinău”, Gonța Tatiana.

La data de 16.06.2023 a primit o scrisoare de la SA „Apă-Canal Chișinău adresată doar lui *****, deși cererea lor a fost în numele lui ***** și *****.

Astfel, SA „Apă-Canal Chișinău” a ignorat-o pe *****, deși și ea are dreptul, conform Contractului, să solicite și să primească informațiile solicitate de la SA „Apă-Canal Chișinău”.

În ceea ce privește scrisoarea de la SA „Apă- Canal Chișinău”, aceasta este un răspuns formal, care nu răspunde la niciuna dintre întrebările din cererea din 10.05.2023. De asemenea, acest răspuns nu conține nicio informație sau documentație pe care a solicitat-o în cererea menționată mai sus. Iar prin referința sa SA „Apă-Canal Chișinău” confirmă faptul că nu le-a oferit informațiile și documentația pe care le-a solicitat în cererea din 10.05.2023.

Reieșind din cele menționate mai sus, consideră că SA „Apă-Canal Chișinău” nu-și îndeplinește cu bună-credință obligațiile ce-i revin în cadrul contractului și nu le oferă informația solicitată, încălcând astfel dreptul la acces liber la informație, garantat de Legea nr.982 din 11.05.2000 „Cu privire la accesul la informație” și Contractul nr. 35-810-62,63 ET.

Se mai menționează în cererea concretizată și faptul că după ce a încălcat legea și Contractul menționat mai sus, SA „Apă-Canal Chișinău” îi împiedică în mod rău intenționat să-și

realizeze drepturile procedurale, iar această încălcare durează deja de 11 luni. Prin acțiunile sale rău voitoare, SA „Apă-Canal Chișinău” le-a provocat traume psihologice profunde și daune morale enorme.

Reclamanții indicând prevederile art. 2037 Cod civil, consideră necesar să menționeaze că furnizorul monopolist SA „Apă-Canal Chișinău” le încalcă sistematic dreptul de acces la informație și drepturile de consumatori.

Din hotărârile judecătorești anexate, rezultă că neprezentarea informației solicitate este deja o practică vicioasă pe care SA „Apă-Canal Chișinău” o aplică sistematic față de reclamanți, iar încălcarea sistematică a drepturilor legale este o circumstanță agravantă care agravează vinovăție SA „Apă-Canal Chișinău”.

Prin încălcarea sistematică a drepturilor și neîndeplinirea cerințelor legale în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, SA „Apă- Canal Chișinău” le provoacă traume psihologice profunde, înrăutățește semnificativ calitatea vieții, reduce posibilitățile vieții familiale și sociale, le deteriorează sănătatea fizică și psihică, le face viața insuportabilă. Prin acțiunile sale SA „Apă-Canal Chișinău” îi scoate din starea de echilibru și îi menține constant într-o stare de stres și disconfort, îi împiedică să trăiază o viață deplină și, astfel, le provoacă mari prejudicii morale.

Reclamantul mia susține și aptul că după cum reiese din hotărârile judecătorești menționate, sumele de 100, 500 și 1000 lei în calitate de prejudiciul moral nu sunt suficiente pentru ca SA „Apă Canal Chișinău” să-și schimbe comportamentul său față de reclamanți, să înceapă să respecte legea și contractul și să înceteze să le mai încalce drepturile legale.

Chiar și faptul că sunt amândoi pensionari, iar ***** este și el invalid din grupa a 2-a, nu oprește furnizorul SA „Apă-Canal Chișinău”.

De asemenea, solicită instanței de judecată să țină cont de faptul că SA „Apă Canal Chișinău” este un furnizor cu poziție dominantă pe piața serviciilor și nu pot să-l schimbe cu un alt furnizor. Iată de ce SA „Apă -Canal Chișinău” își permite să abuzeze de poziția sa dominantă și să îi intimideze prin faptul că nu le oferă informația pe care au solicitat-o.

Notează instanței că au solicitat de la SA „Apă Canal Chișinău” să le furnizeze informațiile solicitate de care au nevoie în dosarul nr. 2-4807/19, prin care se examinează cererea de chemare în judecată SA ”Apă-Canal Chișinău” împotriva lui *****, precum și cererea reconvențională a lui ***** împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”. A solicitat aceste informații încă din data de 10 mai 2023. Deja au trecut 11 luni și încă nu au primit informațiile și documentele solicitate. Consideră că SA „Apă-Canal Chișinău”, în mod intenționat, cu rea intenție, nu le furnizează informațiile pe care le-a solicitat, astfel încât să nu poateă utiliza aceste informații în cadrul procesului de pe dosar nr.2-4807/19 menționat mai sus.

Prin urmare, solicită instanței de judecată să încaseze de la „Apă-Canal Chișinău” S.A în beneficiul reclamanților câte 5000 de lei pentru fiecare pentru prejudiciul moral care le-a fost cauzat, precum și ca SA „Apă-Canal Chișinău” să înceteze practica sa vicioasă față de reclamanți și pentru a face neprofitabilă pentru SA „Apă-Canal Chișinău” încălcarea în continuare a intereselor legitime și a dreptului de a fi informați si de a avea acces liber la informație.

În opinia reclamanților, SA „Apă-Canal Chișinău” trebuie să fie trasă la răspundere pentru abuzurile și încălcările ale drepturilor consumatorilor, astfel încât pe viitor să se conformeze prevederilor legislației și obligațiilor sale din contract.

Ținând cont de faptul că instanța de judecată le-a obligat să pună la dispoziția instanței de judecată traducerea în limba de stat a cererii către SA „Apă-Canal Chișinău” din 10.05.2023,

ceea ce le-a costat 800 de lei, solicită instanței de judecată să încasează de la SA „Apă-Canal Chișinău” suma de 800 de lei.

Reclamantul își întemeiază acțiunea în baza Constituției Republicii Moldova, art. 21 alin.(1), alin .(3) lit. d), art. 23 din Legea nr. 982 din 11.05.2000 „Cu privire la accesul la informație”, p. 3.7, p.8.3 și p. 8.4 din Contractul nr. 35-810-62,63 ET, art. 5. art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă a Republicii Moldova și art. 9 alin.(1), alin.(2)a), art. 10 alin.(1), alin.(2), art.776, art.858 alin.(1), alin.(2), art.2036 alin.(1), art. 2037, art.1391 alin.(1), art.1395 Cod civil.

Prin încheierea judecătoriei Chișinău sediul centru din 23 octombrie 2024 s-a încetat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către *****, Șirco Borsi către ”Apă-Canal Chișinău” SA privind constatarea încălcării dreptului la acces liber la informații încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de traducere, în privința reclamantului *****.(f.d 88)

Prin decizia Curții de apel Centru din 27 martie 2025 a fost respins recursul declarat de către ***** și menținută încheierea judecătoriei Chișinău sediul centru din 23 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *****, ***** către Apă-Canal Chișinău” SA privind constatarea încălcării dreptului la acces la informații , încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de traducere.(f.d. 119-122)

În ședința de judecată reclamanta ***** a susținut integral acțiunea și a solicitat admiterea acesteia în varianta concretizată.

Reprezentatul pârâtului „Apă-Canal Chișinău” SA în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În referința depusă a menționat referitor la cele 86 de întrebări indicate în cerere a prezentat răspuns la o parte din ele după cum urmează.

10. Calculul și plata pentru serviciul de energie termică este efectuat în conformitate cu prevederile pct. 10. din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002*,* și se calculează pentru un metru pătrat de suprafață încălzită a apartamentului.

11.Pentru locul de consum din șos. Munceşti, 810, ap. 63, mun. Chișinău, calculul serviciului de energie termică a fost efectuat potrivit pct. 10, același regulament, care prevede că, cantitatea de energie termică consumată de către deținătorii de apartamente sau chiriași se determină ca diferența dintre indicii echipamentului de măsurare a energiei termice, instalat în blocul locativ citit la sfârșitul lunii precedente și la sfârșitul lunii curente.

12.Cu referire la faptul dacă operatorul a efectuat calculul pentru serviciul de energie termică pentru locul de consum indicat în baza altui echipament de măsură decât contorul comun instalat pentru blocul locativ dat, informează, că facturarea serviciului respectiv a fost efectuată doar în baza indicilor înregistrați de contorul comun nr. 3018798.

49. Modalitatea de calcul a serviciului de energie termică se efectuează lunar, urmare a citirii indicilor contorului comun de la bloc și cu ulterioara emitere a facturilor de plată.

50 și 51. Cât privește suprafața pentru care se calculează cantitatea de energie termică, menționăm, că în temeiul extrasului din Registrul bunurilor imobile a fost indicată suprafața apartamentului de 56,5 m^2, astfel, potrivit anexei nr. 7, pct. 4, regulamentul vizat, consumul energiei termice în blocul locativ între apartamente se repartizează proporțional cotei apartamentului din suprafața totală a apartamentelor.

52. Conform anexei nr. 7, pct. 13 regulamentul citat, suprafața totală a apartamentelor reprezintă suma suprafețelor tuturor apartamentelor, inclusiv a celor conectate la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică și a celor deconectate de la acesta, respectiv suprafața totală a apartamentelor încălzite din blocul locativ din șos. Munceşti, 810, mun. Chișinău, este de 2317,2 m^2.

53.Cu referire la întrebarea dacă pentru blocul locativ nominalizat, se efectuează calcul pentru alte suprafețe suplimentare, comunicăm, că nu au fost constatate extinderi a suprafețelor apartamentelor cu instalarea și/sau deplasarea corpurilor de încălzire.

54. Cât privește apartamentul nr. 12 și nr. 21 calculul serviciului de energie termică se efectuează conform suprafețelor indicate în extrasele din Registrul bunurilor imobile, prezentate operatorului de către proprietarii acestora.

55. Răspunsul pentru întrebarea dată, este relatat la întrebarea nr. 53.

70. La subiectul, privind încheierea contractelor de furnizare a energiei termice cu proprietarii de apartamente din blocul locativ din șos. Munceşti, 810, mun. Chișinău, aduce la cunoștință, că la momentul respectiv, acestea au fost încheiate atât în limba de stat precum și în limba rusă, ținându-se cont de solicitările consumatorilor în corespundere cu actele legislative în vigoare la momentul semnării acestora.

71 și 72. Contractul de furnizare a energiei termice cu proprietarul apartamentul nr. 63 din șos. Munceşti, 810, mun. Chișinău, dl Boris Șirco, a fost încheiat la data de 01.11.2004, și a fost întocmit în limba rusă, la solicitarea verbală, în scopul ca informația din acesta să-i fie inteligibilă, având în vedere faptul că dumnealui este vorbitor doar de limba rusă.

73. S.A. „Apă-Canal Chișinău" în perioada de referință în vederea furnizării serviciului de energie termică aplica prevederile Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002.

Prin urmare potrivit Anexei nr. 8 din regulamentul dat, prevede Contractul-model de alimentare cu energie termică pentru încălzirea apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine caselor individuale, care a fost elaborat atât în limba de stat precum și în limba rusă. în mod imperativ, contractele încheiate cu consumatorii conțineau clauzele obligatorii, specificate în Contractul-model cu unele clauze detaliate și completate.

74. Răspunsul la întrebarea dată, este relatat la întrebarea nr. **70.**

75, 76 și 77. Reiterează, că Contractul-model de alimentare cu energie termică pentru încălzirea apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine caselor individuale, se regăsește în Anexa nr. 8 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 191/2002 și a fost elaborat și aprobat atât în limba de stat precum și în limba rusă, cu modificările ulterioare, ultima fiind (HG752 din 04.10.23, MO395-397/20.10.23 art. 949; în vigoare 20.10.2023).

Răspunsul la celelalte întrebări urmează a fi prezentate ulterior, pe motiv, că nu au fost prezentate Departamentului Juridic de către Departamentul Contabilitate și Departamentul Energetic, solicitate prin notă.

Prin referința depusă la 26 iunie 2024, referitor la cererea de concretizare a cerințelor din 09.04.2024, S.A. „Apă-Canal Chișinău" a menționat că conform pct. 3.7 din Contractul nr. 35-810-62,63 ET privind furnizarea energiei termice în scopul încălzirii apartamentelor și încăperilor locative din cămine S.A. „Apă-Canal Chișinău" examinează petițiile și demersurile consumatorului ***** și Liubovi în termenii legali și conform legislației în vigoare. în pct.8.4

din contract sunt prevăzute nu doar drepturile depline a locatarilor care locuiesc cu consumatorul , dar și prevede răspunderea comună conform condițiilor acestuia.

Toate cererile parvenite de la reclamanți sunt examinate în termen și cu elaborarea răspunsurilor conform legislației în vigoare.

Urmare a solicitării reprezentantului S.A. „Apă-Canal Chișinău" a prezentării tuturor întrebărilor necesare din partea pârâtului ***** și intervenient accesoriu ***** pe cauza civilă nr 2-4807/19, în prezent se află în procedură la Judecătorul Nadejda Mazur, anterior la Oxana Parfeni, nu a fost recepționată cererea cu întrebări, pe motiv, la prezentarea reprezentantului S.A. „ACC", la data stabilită de către judecător, asistentul judecătorului Oxana Parfeni a comunicat că judecătorul Oxana Parfeni, începând cu data de 10.05.2023 a fost transferată temporar, pentru o perioadă de 6 luni, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție conform Hotărârii CSM cu privire la transferul temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție nr. 142/8 din 02.05.2023, și dosarul va fi redistribuit la alt judecător, care va înștiința părțile. La întrebarea reprezentantului S.A. „Apă-Canal Chișinău" referitor la întrebările părții oponente asistentul judecătorului Oxana Parfeni a comunicat că nu cunoaște nimic și vor fi înștiințați de către judecătorul în procedura căruia va fi dosarul.

La data de 10.05.2023 S.A. „ACC" a înregistrat cererea a lui ***** și ***** privind acordare răspunsurilor la cele 86 întrebări, la care Departamentul tehnic al S.A. „ACC", unde a fost repartizată scrisoarea spre examinare, a elaborat răspunsul cu expedierea acestuia pe adresa indicată în cerere cu indicarea doar a unui membru familiei, pe motiv că sunt soț și soție și orice act/scrisoare care parvine urmează a fi comunicat între ei. Ex: în factura de plată pentru serviciile comunale este indicat doar un singur nume/locatar, nu se indică toți care locuiesc în acest apartament, sau mai bine zis care dețin dreptul de proprietate a acestuia.

Consideră, că nu este o încălcare și nu a fost lezat nici un drept a dnei *****. Mai mult ca atât, aceste întrebări au fost adresate furnizorului de nenumărate ori și conform art. 80 alin.(3) din Codul administrativ al RM dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează, pe acest motiv a fost formulat așa răspuns.

În ceea ce privește încasarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru fiecare reclamant, invocă art. 2036 Cod civil, reparația prejudiciului moral în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Menționează că, pârâții nu au dovedit prin probe admisibile faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumție până la proba contrară, astfel mărimea compensației solicitată de către ***** și ***** este una nejustificată și neîntemeiată.

Referitor la solicitarea ce ține de încasarea de la S.A. „ACC" în beneficiul reclamanților cheltuielile pentru traducerea cererii din 10.05.2023 în sumă de 800 lei nu este întemeiată, deoarece conform art. 167 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă este expres prevăzut „... dacă înscrisurile și cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanța dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege".

Prin prisma celor sus expuse, S.A. „Apă-Canal Chișinău" menționează, că solicitările formulate și înaintate de către ***** și ***** în cererea de concretizare din 09.04.2024 sunt neargumentate, lipsite de suport juridic și din aceste considerente S.A. „Apă-Canal Chișinău" solicită respingerea cererii ca neîntemeiată.

Aprecierea instanțe de judecată

Examinând acţiunea reclamantei *****, studiind referinţa pârâtului, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanţa de judecată a ajuns la concluzia că acţiunea înaintaă de ***** împotriva Apă-Canal Chișinău" SA cu privire constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației solicitate și încasarea prejudiciului moral este întemeiată şi pasibilă de admis parțial, din următoarele considerente.

Conform art.5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În acord cu art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată conform prevederilor art.122 alin. (1) Cod de procedură civilă circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Din materialele cauzei și explicațiile participanților la proces, cu certitudine s-a stabilit că, la 1 noiembrie 2004 între SA "Apă Canal Chișinău" în calitate de prestator de servicii și ***** în calitate de consumator a fost încheiat contractul nr. 35-810-62ET.

Potrivit pct. 2.1 al contractului, contract reglementează și stabilește relațiile dintre prestatorul de servici și consumator în procesul de alimentare cu energie termică pentru încălzirea apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine.

Totodată la capitolul III sunt prevăzute obligațiile prestatorului, printre care și obligația să examineze operativ demersurile și petițiile consumatorului.

La fel în pct. 8.4 al contractului fiind înserată dispoziția referitor la faptul că locatarii, care locuiesc împreună cu consumatorul, au drepturi depline și poartă răspundere comună în conformitate cu termenii prezentului contract.

Astfel, la data de 10 mai 2023, reclamanta invocând calitatea de consumator s-a adresat împreună cu soțul său ***** cu o cerere către SA "Apă Canal Chișinău" privind furnizarea

informațiilor în număr de 86 de solicitări necesare examinării cauzei civile nr. 2-4807/19 aflată pe rolul judecătoriei Chișinău sediul centru. (f.d. 5)

Prin răspunsul nr. 01-8959 din 7 iunie 2023, semnat de directorul tehnic al SA ”Apă Canal Chișinău”, Lichii Anatolii, a fost informat soțul reclamantei Boris Șirco despre faptul că, prin scrisorile din perioada 2007- 2022 s-a răspuns de mai multe ori la întrebările, pe care continuați să le repetați în scrisorile expediate la adresa SA Apă canal Chișinău, astfel încât în conformitate cu prevederile codului administrativ, petițiile adresate a doua oară care nu conțin argumente ori informații noi nu se reexaminează.

Prin același răspuns s-a menționat că majoritatea subiectelor abordate în scrisoare nu au nimic comun cu plata datoriilor la căldură și deservirea tehnică.(f.d.18)

Reclamanta considerând că i s-au încălcat drepturile la furnizarea informației, s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Potrivit art. 5 din Legea privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000, (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), (1) Subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei. (2) Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt: a) autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească; b) instituţiile publice centrale şi locale - organizaţiile fondate de către stat în persoana autorităţilor publice şi finanţate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuţiilor de administrare, social-culturale şi altor atribuţii cu caracter necomercial; c) persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituţia publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informaţii oficiale.

Conform art.5 alin.(3) lit. a) din Legea privind accesul la informație, în condițiile legii, poate solicita informații oficiale orice cetățean al Republicii Moldova.

În temeiul art.20 (accesul liber la justiție), art.34 (dreptul la informație), art. 52 (dreptul de petiționare) și art.53 (dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică) din Constituția Republicii Moldova prevăd că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate, precum și dreptul persoanei vătămate într-un drept de o autoritate publică prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Potrivit prevederilor art.1 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, stabilește că, prezenta lege reglementează: a) raporturile dintre furnizorul de informaţii şi persoana fizică și/sau juridică în procesul de asigurare şi realizare a dreptului constituţional de acces la informaţie; b) principiile, condiţiile, căile şi modul de realizare a accesului la informaţiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informaţii; d) drepturile solicitanţilor informaţiei; e) obligaţiile furnizorilor de informaţii în procesul asigurării accesului la informaţiile oficiale; f) modalitatea apărării dreptului de acces la informaţie.

Conform art.6 alin.(1) al Legii nr.982 din 11.05.2000, (în vigoare la momentul înaintării acțiunii), în sensul prezentei legi, informații oficiale sânt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate,

sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Potrivit art. 7 din Legea privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000, exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor: a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; b) protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii.

(2) în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informaţiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepţia:

a) informaţiilor atribuite la secret de stat, reglementate prin lege organică, a căror divulgare neautorizată sau pierdere poate aduce atingere intereselor şi/sau securităţii Republicii Moldova;

b) informaţiilor confidenţiale din domeniul afacerilor, prezentate instituţiilor publice cu titlu de confidenţialitate, reglementate de legislaţia privind secretul comercial, şi care ţin de producţie, tehnologie, administrare, finanţe, de altă activitate a vieţii economice, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate atinge interesele întreprinzătorilor;

c) informaţiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viaţa privată a persoanei, protejată de legislaţia privind protecţia datelor cu caracter personal;

d) informaţiilor ce ţin de activitatea operativă şi de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informaţii ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfăşurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă şi imparţială a cazului său, ori ar pune în pericol viaţa sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislaţie;

e) informaţiilor ce reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigaţii ştiinţifice şi tehnice şi a căror divulgare privează autorii investigaţiilor de prioritatea de publicare sau influenţează negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege.

(3) Dacă accesul la informaţiile, documentele solicitate este parţial limitat, furnizorii de informaţii sînt obligaţi să prezinte solicitanţilor părţile documentului, accesul la care nu conţine restricţii conform legislaţiei, indicîndu-se în locurile porţiunilor omise una din următoarele sintagme: "secret de stat", "secret comercial", "informaţie confidenţială despre persoană". Refuzul accesului la informaţie, la părţile respective ale documentului se întocmeşte cu respectarea prevederilor articolului 19 din prezenta lege.

(4) Nu se vor impune restricţii ale libertăţii de informare decît dacă furnizorul de informaţii poate demonstra că restricţia este reglementată prin lege organică şi necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale persoanei sau protecţiei securităţii naţionale şi că prejudiciul adus acestor drepturi şi interese ar fi mai mare decît interesul public în cunoaşterea informaţiei.

(5) Nimeni nu poate fi pedepsit pentru că a făcut publice anumite informaţii cu accesibilitate limitată, dacă dezvăluirea informaţiilor nu atinge şi nu poate să atingă un interes legitim legat de securitatea naţională sau dacă interesul public de a cunoaşte informaţia depăşeşte atingerea pe care ar putea să o aducă dezvăluirea informaţiei.

În conformitate cu art.10 al Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie. Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decît în condiţiile legii. Orice persoană care solicită acces la informaţie în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

Potrivit prevederilor art.11 alin.(1) al Legii privind accesul la informație furnizorul de informații este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege, etc.

Conform art.15 alin.(1) şi (2) al Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, cererile scrise cu privire la accesul la informaţie vor fi înregistrate în conformitate cu legislaţia cu privire la registre şi petiţionare. Cererile respective vor fi examinate şi satisfăcute de funcţionarii publici responsabili de furnizarea informaţiilor.

Potrivit prevederilor art.16 alin.(1) al Legii privind accesul la informaţie, informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai tîrziu de15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie.

În baza normelor legale citate supra se atestă că, subiecţi ai raportului juridic ce ţine de asigurarea accesului la informare sunt solicitantul şi furnizorul de informaţie.

Solicitant poate fi orice persoană care dorește să obţină o informaţie ţinând cont de limitele referitor la informaţia solicitată (dacă informaţia dată este şi/sau nu obiect al raportului dat şi dacă aceasta poate şi/sau nu să fie furnizată)

Totodată, din definiţia legală rezultă că, furnizor de informaţie este posesorul informaţiilor oficiale, care reprezintă acele informaţii care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

În acest sens, ca o persoană să fie subiect al raportului ce ţine de accesul la informaţie în calitate de furnizor de informaţie, aceasta trebuie să deţină informaţia oficială care este catalogată în acest sens prin prisma normei legale. Informaţia susceptibilă de a fi furnizată poate fi: documentată sau nedocumentată.

Constituie informaţie documentată informaţia care este fixată pe un anumit purtător informaţional: scris, electronic etc. Constituie informaţie nedocumentată informaţia nefixată pe un suport informaţional, dar despre care furnizorul de informaţie are cunoştinţă, adică este posesor al acesteia.

În cadrul examinării cauzei, instanţa de judecată a stabilit că reclamanta ***** pretinde că i s-a încălcat dreptul privind accesul la informaţie de către ”Apă-Canal Chișinău” SA în legătură cu neeliberarea informațiilor solicitate prin cererea înregistrată cu nr. 3942 din 10 mai 2023.

Se reiterează că, prin scrisoarea din 7 iunie 2023, expediată în adresa lui *****, soțul reclamantei, ”Apă-Canal Chișinău” SA a comunicat că a examinat scrisoarea înregistrată cu nr. 3942 din 10 mai 2023 și a subliniat faptul că a eliberat răspuns de mai multe ori la întrebările pe care continue să le repete în scrisorile expediate în adresa SA Apă Canal Chișinău. Totodată a menționat că majoritatea covârșitoare a subiectelor abordate în scrisoare nu au nimic comun cu plata datoriilor la căldură și deservirea tehnică.

La caz nu pot fi luate în considerație poziția pârâții pârâte invocate în referință referitor la faptul că nu a eliberat informația solicitată de către partea reclamantă în cadrul dosarului care este în examinare la alt judecător, pe motiv că nu a recepționat cererea nominalizată, or în speță nu au relevanță cele menționate deoarece prin prezenta acțiune reclamanta ***** a invocat neeliberarea informațiilor la cererea înregistrată la sediul SA ”Apă Canal Chișinău” la 10 mai 2023.

În acest context, se notează că deși reprezentatul pârâtului în cadrul ședinței de judecată a prin referințele depuse a prezentat unele răspunsuri la solicitarea cu privire la eliberarea

informațiilor, instanţa apreciază critic alegaţiile pârâtului referitoare la faptul că informațiile au fost eliberate reclamatei, or, reieșind din prevederile legale specificate supra, este un drept prevăzut expres de lege al solicitantului de a i se elibera informații care se află în posesia prestatorului de servicii SA ”Apă Canal Chișinău”, în cazul din speță.

Raportând circumstanţele pricinii la normele legale aplicabile speţei, instanţa de judecată conchide asupra temeiniciei acţiunii reclamantei *****, reclamantei fiindu-i încălcat dreptul de acces la informaţie, or, informația/actele solicitate de reclamantă, sunt necesare pentru a avea posibilitatea de a și exercita dreptul la apărare în instanța de judecată în cadrul examinării acțiunii civile înaintate de către SA ”Apă Canal Chișinău” către ***** și ***** privind încasarea datoriei, fiind astfel specificată necesitatea eliberării copiilor documentelor solicitate și scopul legal urmărit de reclamanta *****.

Respectiv, instanţa a ajuns la concluzia că reclamanta pretinde apărarea dreptului de acces la informaţie şi nu urmărește alte scopuri decât cele protejate de Legea nr.982/11.05.2000 privind accesul la informaţie.

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamantă în acțiunea înaintată, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de judecată constată că, acțiunile pârâtului sunt neîntemeiate, or, poziția reclamantei expusă în cererea de chemare în judecată, este una fondată, care se bazează pe interpretarea legală a normelor de drept material.

Corespunzător instanța ține să sublinieze că deși la 7 iunie 2023 SA ”Apă Canal Chișinău” a dat un răspuns la cererea cu nr 3942 din 10 mai 2023, acesta a fost eliberat cu întârziere, or legiuitorul la art. 16 al Legii cu privire la acces la informație a prevăzut un termen de 15 zile cu privire la eliberarea informațiilor, acest termen în cazul din speță a fost încălcat, or partea pârâtă nu a prezentat material probator care ar demonstra contrariu.

La fel este notabil și prevederile art. 16 alin.(2) din Legea nr. 982 privind accesul la informație, care statuează că termenul de furnizare a informaţiei, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituţiei publice dacă: a) cererea se referă la un volum foarte mare de informaţii care necesită selectarea lor; b) sînt necesare consultaţii suplimentare pentru a satisface cererea.

(3) Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informaţiei și despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului iniţial.

Reieșind din materialul probator anexat la dosar, se atestă că SA ”Apă Canal Chișinău” nu a informat reclamanta cu privire la prelungirea termenului de eliberare a informației.

Prin urmare se constată că dreptul reclamantei ***** de acces la informație a fost încălcat, iar acesta s-a materializat prin încălcarea termenului și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație.

Reieșind din cele enunțate, instanța de judecată concluzionează asupra temeiniciei acțiunii înaintate de ***** și, prin urmare, consideră necesar de a admite pretențiile reclamantei, urmând a fi obligat „Apă-Canal Chișinău” SA să elibereze lui ***** răspuns și copia actelor solicitate în conținutul cererii nr. 3942 din 10.05.2023, or, instanța a constatat că, reclamanta prin argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat în ședința de judecată ilegalitatea acțiunilor contestate și necesitatea admiterii acțiunii.

Cu referire la cerința privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei, instanța notează că, în corespundere cu art.19 din Codul civil, apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciului nepatrimonial.

Conform art. 2036 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit art.2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prin noţiunea de prejudiciu moral se înţeleg suferinţele psihice sau fizice cauzate prin acţiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobândite prin lege, viaţa, sănătatea, demnitatea şi reputaţia profesională, inviolabilitatea vieţii personale, secretul de familie şi personal, prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale.

Unul din criteriile determinative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că suma adjudecată trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirii trebuie stabilit astfel încît acesta să aibă efect compensator şi nu trebuie să constituie nici sumă excesivă şi nici venit nejustificat. Scopul sumei stabilite cu titlu de satisfacţie echitabilă este exclusiv de a-i acorda reclamantei o reparaţiune pentru prejudiciul pe care aceasta l-a suferit, ce constituie o consecinţă a încălcării constatate.

Astfel, potrivit normelor citate şi reieşind din faptul că, s-a constatat cu certitudine încălcarea dreptului reclamantului ***** la acces la informație, instanța de judecată va dispune încasarea prejudiciului moral în beneficiul reclamantului luând în considerație încălcarea dreptului la acces la informație, care i-a afectat demnitatea de cetățean și i-a cauzat sentimente de frustrare.

Prin urmare, instanța de judecată consideră oportun a dispune încasarea din contul pârâtului SA ”Apă Canal Chișinău” în beneficiul reclamantei *****, prejudiciul moral în mărime de 1000 (una mie) lei.

Instanța de judecată, reține că, la determinarea cuantumului prejudiciului moral, a ținut cont atât de încălcarea dreptului reclamantului la acces la informație cât și de gradul de neliniște și retrăirile acestuia, motiv din care instanța de judecată consideră că, suma de una mie lei, constituie o compensare rezonabilă și echitabilă a prejudiciului moral. Or, examinând în cumul toate probele în coraport cu circumstanțele de drept și de fapt indicate supra, se constată că, suma de 1000 lei acordată reclamantului cu titlu de prejudiciu moral, este suficientă pentru a repara atingerea adusă reclamantului.

Astfel, instanța de judecată conchide că, pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral în partea ce excede suma de 1000 lei, este neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă.

Cu referire la solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată instanța notează că potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 90 lit a) cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor;

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Luând în considerație că acțiunea reclamantului a fost admisă, instanța consideră că cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei nominalizate urmează a fi compensate de către pârât.

Corespunzător, instanța va dispune încasarea cheltuielilor pentru traducere în mărime de 800 lei confirmate prin bonul de plată anexat la dosar (f.d.65)

Totodată, instanța de judecată reține că, conform art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Drept rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

De asemenea, instanţa de judecată menționează că în cadrul examinării cauzei a creat participanţilor la proces, condiţii obiective şi echitabile, pentru exercitarea drepturilor şi obligaţiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea dreptului părţilor la un proces echitabil, garantat şi asigurat prin art. 6 al Convenţiei Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de ***** împotriva „Apă-Canal Chișinău” SA privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată încălcat dreptul lui ***** de acces la informație, care s-a materializat prin încălcarea termenului și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație.

Se obligă „Apă-Canal Chișinău” SA să elibereze lui ***** răspuns și copia actelor solicitate în conținutul cererii nr. 3942 din 10.05.2023.

Se încasează de la „Apă-Canal Chișinău” SA în beneficiul lui ***** suma de 1000 (una mie) lei, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciu moral cauzat.

Se încasează de la „Apă-Canal Chișinău” SA în beneficiul lui ***** suma de 800 (opt sute) lei, cu titlu de cheltuieli pentru traducere.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul centru).

Președintele ședinței
Judecătorul Octavian DVORNIC